

Názov : Ohmov zákon

Autor: Mgr.Gabriela Pástorová

Názov školy:	Gymnázium P. O. Hviezdoslava v Kežmarku
Predmet:	Fyzika
Ročník:	II.O –osemročného gymnázia
Tematický celok:	Elektrický obvod
Téma hodiny:	Ohmov zákon
Cieľ:	<p><u>Kognitívne ciele:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Precvičiť zostavenie elektrických obvodov pomocou schematických značiek prvkov v elektrickom obvode</i> 2) <i>Vedieť správne označiť pripojenie meracích prístrojov (mA , V) voči polarite zdroja jednosmerného prúdu</i> 3) <i>Na základe odmeraných hodnôt napätia a prúdu vedieť zostrojiť graf závislosti elektrického prúdu od napätia</i> 4) <i>Z grafu sformulovať vzájomný vzťah medzi elektrickým prúdom, napätím a elektrickým odporom</i> 5) <i>Vysloviť slovné Ohmov zákon</i> 6) <i>Naučiť sa pomocou Ohmovho zákona vypočítať veľkosť elektrického odporu</i> 7) <i>Z viacerých priamok v grafe závislosti elektrického prúdu od napätia vedieť zoradiť veľkosti odporov rezistorov</i> <p><u>Výchovné ciele:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Pestovanie presnosti slovného a písomného vyjadrovania</i> 2) <i>Poznanie významných vedcov (G. Ohm)</i> 3) <i>Rozvíjanie logického myslenia a abstraktného myslenia</i> 4) <i>Samostatná aj tímová práca žiakov</i> 5) <i>Získavanie nových poznatkov hravou formou</i> 6) <i>Zdôrazniť opatrnosť pri práci s elektrickým prúdom, dodržiavanie bezpečnostných predpisov</i>

Špecifické ciele:	Motivácia žiakov pre budúce povolanie technického zamerania		
Medzipredmetové vzťahy:	Fyzika, matematika, technika		
Požiadavky na zručnosti žiakov:	Ovládanie základných zručností práce s PC a interaktívnou tabuľou		
Požiadavky na zručnosti učiteľa:	Ovládanie práce s PC, interaktívnou tabuľou a internetom		
<i>počet minút</i>	<i>činnosť</i>	<i>pomôcky</i>	<i>metódy a formy</i>
3	Kontrola prítomnosti žiakov, zápis do triednej knihy		
10	Úvod hodiny - frontálne opakovanie zo základných pojmov o elektrickom obvode	Demonštračné prístroje(ampérmeter, voltmeter), vodiče, plochá batéria, spínač, žiarovka	Rozhovor so žiakmi spojený s demonštračným experimentom
25	Výklad nového učiva - online prezentácia univerzálneho kurikula 1) Batérie a články 2) Zostavenie elektrických obvodov 3) Meranie napätia a prúdu pre rôzne spotrebiče (simulácia pomocou prezentácie) 4) Narysovanie grafu $I = f(U)$ na milimetrový papier –samostatná práca žiakov 5) Ohmov zákon	PC, interaktívna tabuľa ,milimetrové papiere, rysovacie potreby	<ul style="list-style-type: none"> • online prezentácia univerzálneho kurikula • riadený rozhovor, inštrukcie • rysovanie grafu na milimetrový papier • porovnanie s grafom na interaktívnej tabuli • rozbor získaných poznatkov
10	Opakovanie nového učiva, overenie miery osvojenia základných pojmov	PC, interaktívna tabuľa	Zhrnutie učiva pomocou otázok a záverečného testu prostredia digitálneho kurikula
2	Zadanie domácej úlohy -z grafu $I = f(U)$ pre 2 rezistory sformulovať divergentné úlohy pre svojich spolužiakov		

Spätná väzba: *Sústavným sledovaním odpovedí žiakov pri opakovaní si overím splnenie stanoveného cieľa*

Model vyučovacej hodiny – OBSAH

Téma: Ohmov zákon

Typ hodiny: interdisciplinárna hodina

Forma vyučovania: skupinové vyučovanie kombinované so samostatnou prácou žiakov v časti vyučovacej hodiny

Metóda vyučovania: opakovanie, výklad, heuristický rozhovor, využitie demonštrácie, zadanie problémových úloh, práca s počítačom (IKT)

Výchovno-vzdelávacie ciele:

Po prebratí učiva budú žiaci vedieť súvislosť medzi elektrickým prúdom a napätím-sformulovať slovné aj graficky, naučia sa pomocou Ohmovho zákona vypočítať veľkosť elektrického odporu spotrebiča. Z viacerých priamok v grafe závislosti elektrického prúdu od napätia majú vedieť zoradiť veľkosti odporov rezistorov. Žiaci majú vedieť správne interpretovať nezávislosť elektrického odporu od napätia a prúdu toho istého rezistora. Získané informácie majú žiakom priblížiť dôležitosť poznatkov, súvisiacich s elektrickým prúdom ,bez ktorého si život nevieme predstaviť. Vypestovať v nich návyk na opatrnosť pri používaní elektrických spotrebičov. Zdôrazniť nutnosť šetrenia elektrickou energiou. Význam práce vedcov pre ľudstvo.

Pomôcky: Demonštračné prístroje(ampérmeter, voltmeter), vodiče, plochá batéria, spínač, žiarovka, papiere, rysovacie potreby.

Postup a obsah vyučovania:

1. Úvod

Motivačná otázka - stretávate sa s elektrickými obvodmi často, alebo zriedka a kde?

Zopakovanie základných pojmov čo nazývame elektrickým obvodom, podmienky prechodu prúdu v obvode.

Základné elektrické fyzikálne veličiny :elektrický prúd, elektrické napätie, elektrický odpor a ich jednotky.

Popis súčastí v reálne zostavenom elektrickom obvode s demonštračnými meracími prístrojmi (mA, V).

Demonštrácia prechodu elektrického prúdu a odčítanie hodnôt napätia a prúdu

2. Výklad nového učiva s využitím digitálneho obsahu Planéty vedomostí

Mnohé elektrické zariadenia využívajú viac ako jeden článok.

Batérie v elektrických zariadeniach

00:00 | 00:31

Ak má každý článok výstupné napätie 1,5 V, aké je napätie dodávané rádiu na obrázku?

▾

Prečo často potrebujeme viac článkov ?   Dopíšte správnu hodnotu a jednotku.

Ako kombinovať batérie

Môžeme spájať články ľubovoľne?

Akú hodnotu napätia ukáže voltmeter, keď presunieme prvé 2 články zľava do prázdnych políček ?

Ako správne kombinujeme články do batérii?

Zostavte elektrickú sústavu, v ktorej je možné zmerať prúd prechádzajúci cez obvod a napätie v súčiastkách.

ľahký
priemerný
zložitý

Žiaci pri interaktívnej tabuli presúvaním prvkov zostavia schémy elektrických obvodov s gradujúcou zložitosťou.

Merania

	0	1	2	3	4	5
U / V	0					
I / mA	0					

0:00 | 01:28

Presunutím spotrebiča na vyznačené miesto a postupným pridávaním elektrických článkov prístroje zaznamenávajú hodnoty prúdu a napätia, zároveň si žiaci

hodnoty uvedené v tabuľke zaznamenávajú na milimetrový papier. Narysujú graf funkcie $I = f(U)$ a porovnajú s grafom na tabuli.

Následne formulujú Ohmov zákon.

Žiaci sa oboznámia s významným fyzikom, autorom známeho zákona pre elektrický obvod.

Príklad meracích prístrojov a video popisujúce experimentálny dôkaz Ohmovho zákona.

Porovnajte elektrických odporov 2 elektrických spotrebičov. Definičný vzťah pre odpor.

Odpor

Vzťahy medzi napätím a prúdom

00:00 | 00:15

- Odpor môžeme vypočítať tak, že napätie vydělíme prúdom.
- Odpor označujeme R a vypočítame ho:
$$R = \frac{U}{I}$$
- Jednotkou odporu je ohm: Ω
$$1 \Omega = \frac{1 \text{ V}}{1 \text{ A}}$$

Simulácia

Z daných súčiastok vytvorte elektrický obvod.

880 mA

880 V

Zistite hodnoty elektrických prúdov a napätí pre rôzne spotrebiče.

Doplňte chýbajúce hodnoty do tabuľky a vypočítajte odpor lampy a žehličky.

Porovnajme tento výsledok s grafom.

Doplňte tabuľku a vypočítajte odpor súčiastok.

U / V	0	3	6	9	12	15
I / mA	0				16	

R = Ω

U / V	0	3	6	9	12	15
I / mA	0		120			

R = Ω

Záverečným cvičením overte ako ste učivo pochopili.

Ohmov zákon – cvičenie

Doplňte vety.

Odpor elektrického zariadenia môžeme vypočítať
vydelením .

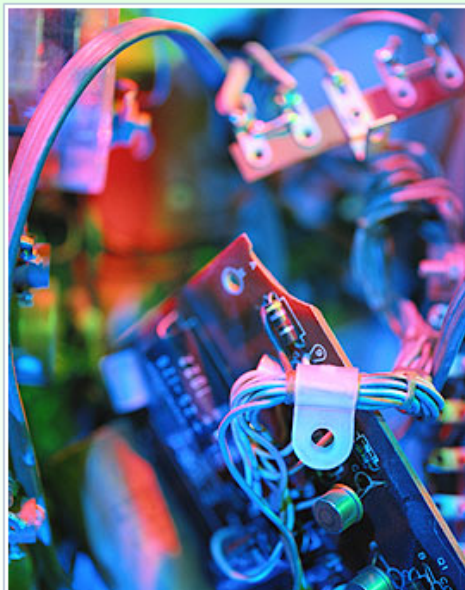
Odpor sa vyjadruje v .

Ak odpor v danom zariadení podlieha Ohmovmu
zákonu, tak, keď sa napätie zvýši dvojnásobne, prúd
prechádzajúci cez zariadenie

násobne.

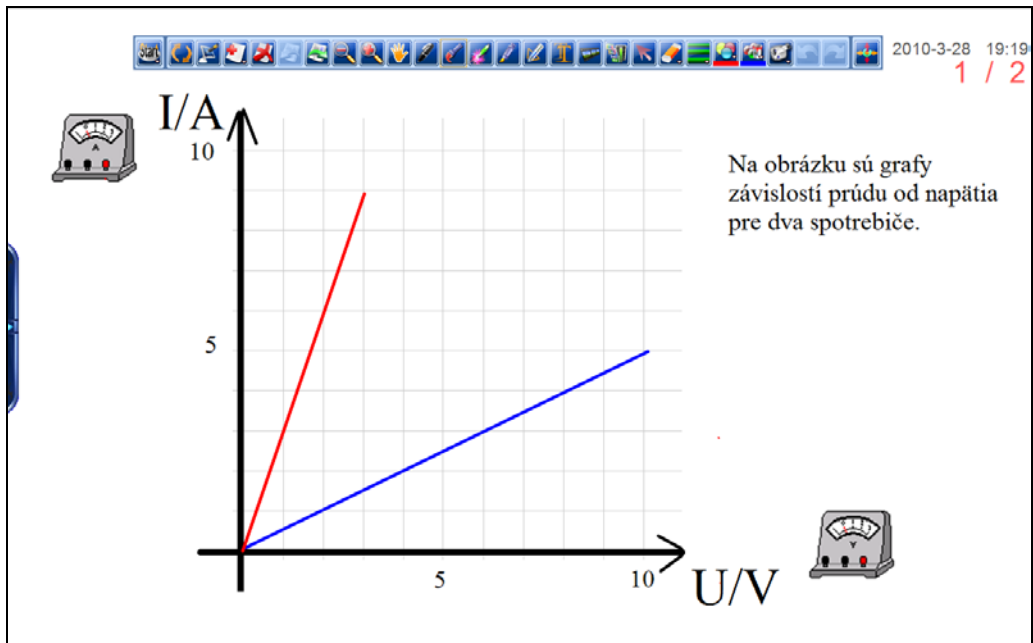
napätia	prúdom	náboja
časom	voltoch	ohmoch
ampérech	coulomboch	sa zvýši
sa zníži	2	4
8	10	16

Časť elektrického zariadenia

Záver: Domáca úloha - z grafu vymyslíte aspoň 3 úlohy pre svojho spolužiaka

Didaktické ciele:

1. upevnenie známych pojmov a rozšírenie poznatkov tematického celku
2. rozvíjanie schopnosti samostatne a tvorivo riešiť úlohy
3. rozvíjanie schopnosti diskutovať a argumentovať
4. rozvíjanie schopnosti pracovať s informáciami, vedieť vyvodit' správne závery
5. vedieť vysvetliť javy a deje v bežnom živote